

ÅRSBERETNING
2017
(bemærkninger til nøgletal)

Retten på Bornholm

April 2018

1. Indledning – kort præsentation af retten

Retten på Bornholm er Danmarks østligst beliggende byret og som sådan byret for Bornholm og Christiansø (Ertholmene). Retten er samtidig landets mindste byret i relation til både antal ansatte og sagsantal. Imidlertid udmærker retten sig ved, at retskredsens arealmæssige omfang er sammenfaldende med Bornholms politikreds og Bornholms Regionskommune, idet sidstnævnte dog ikke omfatter Christiansø. Det arealmæssige sammenfald for løsningen af statslige og kommunale opgaver giver retten og retsvæsenets øvrige aktører ideelle rammer for at afprøve nye tiltag i relation til blandt andet sagsbehandling og it-løsninger forinden en eventuel implementering i resten af landet. Varetagelsen af sådanne test og pilot-opgaver indenfor blandt andet flere digitale tiltag, har bidraget væsentligt til, at Retten på Bornholm anses for en foregangs-byret med hensyn til anvendelse af moderne teknologi ved domstolene.

Rettens deltagelse i at bringe domstolene op på et tidssvarende teknisk niveau finder vel at mærke sted uden at rettens kerneopgave – sagsbehandlingen – påvirkes negativt, og igen i 2017 kan Retten på Bornholm præstere nogle af landets korteste sagsbehandlingstider, tilmed de korteste sagsbehandlingstider på de fleste sagsområder.

2. Resultater i 2017

Løn, drift, personale, uddannelse m.v.

Løn- og driftsudgifter

Retten på Bornholm har i 2017 haft lønudgifter på samlet 8,8 mio. kr. Udgifter til øvrige drift udgjorde 2,3 mio. kr., hvoraf 1,2 mio. kr. angik udgifter til husleje, el, vand og varme samt rengøring.

Indtægter

Retten har i 2017 på statskassens vegne opkrævet retsafgifter for netto 2,4 mio. kr. samt 22,8 mio. kr. i boafgifter ("arveafgifter"). Afgifterne anvendes ikke af retten til lønninger og drift, men afregnes fuldt ud til statskassen. Rettens udgifter afholdes af en selvstændig drifts- og lønbevilling fra Domstolsstyrelsen. Bevillingen er fastsat helt uafhængigt af, hvor mange afgifter retten oppebærer.

Personale

Retten på Bornholm har i 2017 etableret en behandlingsenhed til den nationale domsdatabase, der forventes idriftsat i 2019. Behandlingsenheden har til opgave at understøtte retternes arbejde med anonymiseringer ved aktindsigter samt ved offentliggørelse af domsresultater på domstol.dk Herudover klagøres en række historiske, principielle eller på anden vis retsinformativt interessante afgørelser primært fra de overordnede retter, med henblik på deres indlæggelse i Domsdatabasen. Behandlingsenheden forventes udbygget i 2018/2019 i takt med projektets fremdrift. Behandlingsenheden har foreløbigt 4½ årsværk tilknyttet og er i dag indlemmet i retten på lige fod med rettens traditionelle fagområder.

Personaleomsætningen, der i 2016 var på 0%, har i 2017 været på 11,4 % og er primært relateret til etablering af den nationale Domsdatabasen som en fast organisation ved retten.

Med udgangen af 2017 bestod rettens faste personale af 21 medarbejdere, der fordeler sig som følger:

- 4 jurister
- 1 chefkonsulent (administration)
- 12 kontormedarbejdere
- 1 barselsvikar
- 1 retsbetjent
- 2 kontorelever

I løbet af 2017 har retten i stort omfang udlånt medarbejdere til andre retter samt til undervisningsopgaver for Danmarks Domstole og en række arbejdsgrupper og projekter under Danmarks Domstole. Særligt er den nationale implementering af www.minretssag.dk, og retternes bagvedliggende sagsbehandlingssystem, der er blevet prioriteret. Retten har selv ibrugtaget den nye løsning i november 2017 og behandler i dag – som den eneste ret - samtlige verserende civile retssager digitalt.

Uddannelse

Med Domsdatabasen som en tilføjelse til rettens organisation, er der i 2017 påbegyndt et omfangsrigt kompetenceudviklingsforløb for de nye medarbejdere, der har skulle tillære sig kompetencer inden for såvel de nye opgaver i Domsdatabasen som udvalgte områder af rettens eksisterende opgaver indenfor fagområderne civil-, straffe-, foged-, tvang- og skifteret. For medarbejdere ansat før Domsdatabasen er der også i værksat kompetenceudvikling i Domsdatabasen. Udviklingsstrategisk er målet, at Domsdatabasen inkluderes i rettens almindelige drift, så retten forbliver én enhed med fælles opgavevaretagelse.

Kontorelever

Retten vedkender sig ansvaret for som arbejdsplads i det bornholmske samfund at uddanne kontorelever og har med 2 kontorelever en høj andel af kontorelever set i forhold til rettens antal af kontormedarbejdere.

Bygninger

Retterns aktiviteter varetages fra bygninger i Damgade 4A ("Dommerkontoret") og Store Torv 1 (Tinghuset) i Rønne. Retten lejer bygningerne af Bygningsstyrelsen. På Dommerkontoret findes fogedret, skifteret, notarafdelingen, sekretariatet for civile- og straffesager samt rettens administration. Retsmøder i straffesager og hovedforhandlinger i civile sager samt auktionsmøder i tvangsauktions-sager afholdes på Tinghuset. Derudover har Domsdatabasen til huse på Tinghuset. Der er ikke konkrete planer om at samle rettens aktiviteter i én bygning. Retten har derfor i 2017 fortsat måttet afsætte ressourcer til opretholdelse af aktiviteter i to bygninger.

Kvalitetsrelaterede resultater

Nedenfor gennemgås resultater for 2017 opdelt på enkelte resultattemaer.

Effektivitet (aktivitet og produktivitet)

Produktiviteten er beregnet ved, at produktivitetstallene for de enkelte sagsområder tillægges en nøgletalsfordeling af rettens årsværksforbrug på generel ledelse, administration og hjælpefunktioner (it-funktioner, vagt- og pedelfunktioner m.v.). Med andre ord: Den tid, der anvendes på behandlingen af en sag, tillægges en del af den tid, der ikke direkte har med sagsbehandlingen at gøre, men som vedrører rettens ledelse, administration og hjælpefunktioner.

Generelt har rettens produktivitet i 2017 været præget af, at Retten på Bornholm som følge af sin geografisk betingede størrelse og bygningsforholdene har et i forhold til embedets samlede antal årsværk, større personaleforbrug på ledelse, administration og hjælpefunktioner end gennemsnittet af de øvrige 23 og større byretter. Dette er nødvendigt for at sikre også Retten på Bornholm en tilstrækkelig overordnet ledelse og servicering af retten og sagsbehandlingen. Den grundadministration, som påhviler enhver byret uanset byrettens størrelse, skal for retten på Bornholms vedkommende derfor fordeles på et mindre antal årsværk, end det er tilfældet ved de øvrige og større byretter. Endvidere er produktiviteten i 2017 i forhold til øvrige byretter belastet af geografisk betingede merrejetidsopgørelser i forbindelse med kurser og møder uden for Bornholm, hvor der ikke kan benyttes videokonference. Yderligere er rettens produktivitet præget af, at retten fortsat må udøve sin virksomhed fra to adresser, hvilket indebærer, at retten er udelukket fra at drage nytte af de ressourcefordele, der ville følge af at være samlet i én bygning. Endelig påvirker den forholdsmæssig høje andel af kontorelever rettens produktivitet negativt. Retten har valgt at have en høj andel af kontorelever set i forhold til rettens øvrige antal kontomedarbejdere og vedkender sig ansvaret for som arbejdsplads at uddanne kontorelever.

Konkrete bemærkninger til produktiviteten fremgår af de enkelte afdelingers oplysninger nedenfor.

Særligt vedrørende straffesager og civile sager

Den samlede produktivitet er stort set uændret i forhold til 2016. Produktiviteten på juristsiden er for civile sager fortsat høj sammenlignet med landsgennemsnittet. På kontorsiden kan konstateres et mindre fald i produktiviteten fra 2016 til 2017. Retten tager fortsat forholdsregler til forbedring af produktiviteten ved blandt andet at in-source arbejdsopgaver fra andre retter, herunder skrivning af lydoptagne forklaringer, undervisnings- og supportopgaver m.m. Retten har derudover i 2017 foretaget en oplæring af flere medarbejdere i arbejdet med anonymisering af domme til brug for den kommende Domsdatabase. Oplæringen følger rettens strategi om fleksibilitet, således at hver medarbejder kan varetage flere sagsområder.

Andelen af voldssager, der er afviklet inden for 37 dage er i 2017 igen på 100 procent og således landets højeste. Den i forvejen særdeles høje målopfyldelse er for så vidt angår nævningesager, domsmandssager og tilståelsessager og på samtlige civile sagstyper forbedret. Retten har således fortsat landets laveste sagsbehandlingstider for alle sagstyper.

Særligt vedrørende fogedsager

Sagstilgangen af fogedsager har i 2017 været svagt faldende i forhold til 2016. På kontorsiden har fogedretten afsat ressourcer til oplæring af ny kontorfoged. Alligevel har kontorsiden fastholdt og forbedret produktiviteten i forhold til 2016. På juristsiden er produktiviteten steget fra 47,3 til 71,5 i indeks. Fogedretten har fortsat nogle af landets korteste sagsbehandlingstider.

Særligt vedrørende skiftesager

Tilgangen af dødsboskiftesager har i 2017 været væsentligt stigende, mens insolvensskiftesager har været svagt faldende i forhold til 2016. På kontorsiden har afdelingen i årets løb afsat ressourcer til oplæring af en ny skiftemedarbejder. På både kontorsiden og juristsiden er produktiviteten steget i forhold til 2016. Skifteretten har fastholdt landets korteste sagsbehandlingstider på dødsboskifte.

Særligt vedrørende tvangsauktioner

Antallet af modtagne sager har i 2017 været faldende i forhold til 2016. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for tvangsauktioner er blandt landets 5 bedste.

Faglig kvalitet

Retten har også i 2017 haft stor glæde af det lokale samarbejde med Anklagemyndigheden ved Bornholms Politi og retskredsens advokater om digitalisering af sagsgange indenfor rammerne af eksisterende it-understøttelse. Retten ibrugtog i november 2017 www.minretssag.dk og retternes dertilhørende sagsbehandlingssystem. Implementeringen er forløbet stort set problemfrit, og løsningen opleves både intuitiv og effektiv. Der er ikke på nuværende tidspunkt en afklaring omkring et nyt sagssystem til behandling af straffesagerne, men der samarbejdes på tværs af myndighederne om yderligere digitaliseringstiltag, der kan aflaste til den rigtige løsning er klar. Blandt andet har retten i 2017 ibrugtaget en facilitet for Forenklet Digital Forkyndelse (FDF), hvor indkaldelser i blandt andet straffesager som udgangspunkt sker i e-boks i stedet for ved stævningsmand.

Retten har i 2017 deltaget aktivt i projektudviklinger, især i forhold til lanceringen af www.minretssag.dk men også i forhold til effektiviseringstiltag på det strafferetlige område. Herudover er der investeret ressourcer i Domsdatabaseprojektet. Der har således også i 2017 været et målrettet fokus på at søge at øge produktiviteten ved løbende at have fokus på at tilrettelægge sagsgange og arbejdsområder mest hensigtsmæssigt, men uden at dette går ud over kvaliteten og serviceniveauet.

Brugeroplevelset kvalitet

Retten har i 2017 oplevet et mindre fald i målopfyldelsesgraden for så vidt angår tvangsopløsningssager, tvangsauktioner og særlige fogedsager, mens målopfyldelsen er svagt stigende på civil og straffeområde. Faldet afspejler blandt andet, at kompetenceudviklingsindsatsen fortsat er i fokus ved retten som følge af overgangen til nye og mere effektive arbejdsgange. I tillæg hertil har retten ultimo 2017 været ramt af længerevarende sygdom i personalegruppen indenfor de fagområder, der har oplevet et fald i målopfyldelsen. Retten hæfter sig trods dette ved fortsat at ligge over landsgennemsnittet for de 5 bedste byretter indenfor såvel foged-, straffe- og civilsagsbehandling. Retten har således fortsat - når bortses fra tvangsopløsninger - meget korte sagsbehandlingstider på alle betydende sagstyper. Derfor kan retten blandt andet fortsat tilbyde landets hurtigste inkassoprocess, hvilket erfaringsmæssigt har stor betydning for erhvervslivet.

Trivsel og motivation samt udvalgte HR-nøgletal

Retten gennemsnitlige sygefravær var i 2017 3,3 dage pr. medarbejder, hvilket er lavere end landsgennemsnittet for domstolene på 9,4 dage i 2017.

Personaleomsætningen har i 2017 været på 11,4%. Se mere herom under "Personale" indledningsvist.

Omdømme mv. (kommunikation og PR-indsats)

Retten har også i 2017 jævnligt haft besøg af bornholmske skoleklasser, der i forbindelse med overværelsen af en retssag har fået en indføring i retsvæsenets funktion og arbejde i et moderne demokrati som det danske samfund. Endvidere har retten afholdt processpil med elever fra Campus Bornholm. I november 2017 åbnede retten desuden dørene for mere end 125 8. klasseelever i forbindelse med Bornholms Uddannelses Messe.

Retten hjemmeside www.domstol.dk/bornholm informerer om rettens sagsbehandling og aktiviteter. På hjemmesiden offentliggøres ugentligt retslistes med oversigter over civile sager, straffesager og tvangsauktioner, der behandles den følgende uge. På hjemmesiden findes også et udvalg af afgørelser truffet af retten.

Retten facebook-profil besøges flittigt, og retten oplever med profilen at nå ud til flere borgere med information om retten.

Retten på Bornholm deltog sammen med Domstolsstyrelsen på Folkemødet 2017 med en informationsstand samt forskellige indslag, herunder processpil og paneldebatter. Deltagelsen på Folkemødet 2017 var en succes, og retten deltager sammen med øvrige retter ved Danmarks Domstole på Folkemødet igen i 2018.

3. Udviklingsaktiviteter i 2018

Retten på Bornholm vil i 2018 anvende ressourcer på forberedelserne til den nationale Domsdatabases go-live i 2019. Kompetencestrategien for perioden 2017 – 2019 skal effektueres, så der sikres fleksible og brede kompetencer på tværs af eksisterende sagsområder og det nye fagområde omkring Domsdatabasens arbejde med anonymisering og offentliggørelse af afgørelser. Rettens medarbejdere vil i 2018 blive inddraget i Domstolsstyrelsens projekt, der har til formål efter et EU-udbud at udvikle it-understøttelse til Domsdatabasen samt en webportal til offentligheden. Firmaet Schultz har vundet EU-udbuddet om udvikling og levering af it-løsningen til Domsdatabasen.